

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1997/2023
20.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Градско зеленило“, са седиштем у Новом Саду, чији је пуномоћник Биљана Пантић Пиља, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5223/22 од 01.03.2023. године, у седници одржаној 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5223/22 од 01.03.2023. године у преиначујућем делу.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 441/21 од 11.10.2022. године, ставом првим и другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужени је обавезан да му на име мање исплаћене основне зараде за период од јануара 2018. године до новембра 2020. године исплати месечне износе са законском затезном каматом чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у ставу другом изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је део тужбеног захтева којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу на име мање исплаћене основне зараде за децембар 2017. године исплати износ од 1.077,89 динара са затезном каматом од 15.01.2018. године до исплате и за јануар 2021. износ од 1.814,05 динара са затезном каматом од 15.02.2021. године до исплате. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 96.532,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5223/22 од 01.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужиоца за исплату разлике између исплаћене и припадајуће зараде за период од 01.01.2018. године до 31.01.2021. године преко

укупног износа од 2.885,16 динара са затезном каматом на појединачне месечне износе чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у овом ставу изреке, као и захтев за исплату појединачних месечних износа са законском затезном каматом, како је то одређено у овом ставу изреке, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 96.532,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате и одређено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом другим изреке, у преосталом делу је одбијена жалба туженог и жалба тужиоца у целости и потврђена првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу. Ставом трећим изреке, тужилац је обавезан да туженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати 25.534,10 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиоца, захтевајући накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се ревизијом указује, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити према члану 407. став 1. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог и обављао је послове ..., са коефицијентом сложености послова 1,80 (1.080 бодова). У октобру 2014. године, тужени је исплатио основну зараду по вредности бода од 32,10 динара, а у новембру основну зараду по вредности бода од 28,77 динара. Вредност бода од 28,77 динара исплаћивана је до децембра 2018. године, а у 2019. години вредност бода је била 30,41 динара, а почев од 2020. године вредност бода је износила 32,10 динара. Тужени је запосленима са нижим коефицијентом кориговао вредност бода како би им основна зарада не би била испод прописане висине минималне зараде. У току 2017. године тужени је имао већи број запослених од броја који је ограничен Програмом пословања. У 2017, 2018, и 2019. години исплатио је већи износ на име зараде од износа који му је одобрен Програмом пословања из разлога што је имао већи број запослених од броја који му је одобрен Програмом пословања и што је исплату накнаде трошкова на име регреса за коришћење годишњег одмора исплаћивао накнадно. Из наведених разлога тужени није добио сагасност оснивача на ЗИП обрасцима, јер је накнадним исплатама премашио масу средстава одобрених Програмом пословања. Тужени за октобар 2014.године није искористио средства планирана својим Програмом пословања за 2014.годину. Тужилац захтева исплату разлике између припадајуће и исплаћене зараде у спорном периоду. На основу налаза и мишљења судског вештака, применом цене рада спрам планиране масе средстава и реализоване масе зарада утврђена је разлика за октобар 2014. године која није искоришћена у износу од 762.544,00 динара. Поред основне варијанте обрачуна према којој потраживање тужиоца применом наведеног метода обрачуна са корекцијом

према Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава за спорни период износи укупно 2.885,16 динара, судски вештак је дао и допунску варијанту обрачуна узимајући у обзир чињеницу да је у том месецу код туженог било 27 више запослених у односу на број планиран Програмом пословања туженог. Према тој варијанти обрачуна, на износ неискоришћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара додат је и износ од 1.794.852,00 динара који представља обрачун просечне зараде за 27 више запослених у том месецу и тако је добијена укупна маса неискоришћених средстава од 2.557.396,00 динара. Полазећи од тог износа као преостале масе средстава за зараде, потраживање тужиоца са корекцијом на дан ступања на снагу наведеног Закона износи укупно 49.561,65 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужиоцу досудио износ од 49.561,65 динара, прихватајући варијанту из допунског налаза судског вештака, а према којој је тужилац определио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев преко појединачно одређених новчаних износа, односно за одређене новчане износе, са траженом затезном каматом, налазећи да се као преостала неутрошена маса средстава за зараде не могу узети у обзир износи који су исплаћени за 27 више запослених у октобру 2014. године. Заузео је становиште да су сви запослени код туженог имали право на исту вредност бода (тј. исту цену сата рада) независно од тога да ли је испоштовано планирано смањење броја запослених или није и да ли је накнада трошкова за регрес за 2014. годину исплаћена у наредним годинама. По овом обрачуну висина разлике неисплаћене зараде је 2.885,16 динара.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Према одредбама чланова 104, 105.-107. и 110. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), тужиоцу припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, бр. 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019) прописано је да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

По Посебном колективном уговору за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 03.03.2014. године, запослени имају право на одговарајућу зарату са полазиштем на вредност радног часа, која се за

све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду цитиране одредбе, правилно је другостепеном пресудом тужиоцу призната разлика зарада обрачуната применом цене рада према планираној маси средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде за октобар 2014. године са умањењем по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, који је тада ступио на снагу.

Неосновани су наводи ревизије да је незаконито поступање туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако што би се тужиоцу признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Ово стога што су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, односно право на исту вредност бода, па се као што је то другостепени суд правилно закључио, не могу узети у обзир као преостала неискоришћена маса средстава за зараде планиране Програмом износи исплаћени прекобројним запосленим код туженог, односно за 27 више запослених у октобру 2014. године.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**